H Í R L E V É L

2 0 2 5 / 0 3

2025. JANUÁR 20.

Tartalom

TARTALOM *1*

XXI. BÁNYÁSZ-KOHÁSZ SZAKMAI NAP *3*

EGYESÜLETI AKTUALITÁSOK *5*

ESZMECSERE A MISKOLCI EGYETEM VEZETŐIVEL *5*

SZÜLETÉSNAPJA ALKALMÁBÓL ÜNNEPÉLYESEN KÖSZÖNTÖTTÉK A 100 ÉVES DR. PILISSY LAJOS KOHÓMÉRNÖKÖT *6*

DOROGI BÁNYÁSZNAPOK: SZEPTEMBER 5-TŐL 7-IG *11*

A TERMIKUS ANALÍZISTŐL A MIKULÁSBÁLIG *14*

ELINDULT AZ OMBKE HIVATALOS FACEBOOK- ÉS LINKEDIN-OLDALA *16*
ÉN ÍGY EMLÉKSZEM… *16*
ÉN ÍGY (IS) EMLÉKSZEM AZ ÖNTÖDEI MÚZEUMRA *17*
INTERAKTÍV BÁNYÁSZATI KIÁLLÍTÁS TATABÁNYÁN *18*
ELHUNYT DR. JÓNÁS PÁL GYÉMÁNTOKLEVELES KOHÓMÉRNÖK *19*
ELHUNYT TÓTH KÁROLY KOHÓMÉRNÖK *20*
INDUL AZ ORSZÁGOS FÖLDTUDOMÁNYI DIÁKKONFERENCIA *22*
FELHÍVÁS GRÁNIT-, RUBIN-, VAS-, GYÉMÁNT- ÉS ARANYOKLEVÉL ÁTADÁSÁRA *24*
A MI ÉVFORDULÓINK 2025-BEN *25*
KISS CSABA ANDRÁS: KESKENY PALLÓ *33*
ENERGETIKAI HÍREK *34*
BIDEN AZ UTOLSÓ PILLANATBAN AJÁNLATOT TESZ A SARKVIDÉKI OLAJFÚRÁS MEGHIÚSÍTÁSÁRA *34*
A KÍNAI EBS KELET-BAGDAD TERVEIT TÁRGYALJA *35*
ABU DHABI: GRAFÉNT ÉS HIDROGÉN ÁLLÍTANAK ELŐ METÁNBÓL *36*
RENDEZÉSI ELJÁRÁS: MOLDOVA KIFIZETI A GAZPROMNAK AZ ADÓSSÁGÁT *37*
A WTI ÖTHÓNAPOS CSÚCS UTÁN KORRIGÁLT *39*
HÍRLEVÉL *39*

XXI. Bányász-Kohász Szakmai Nap
2025.február 22.

Helyszín: Fehérvárcsurgó Károlyi-Kastély Hotel

Részvételi díj: Bruttó 49.900 Ft

A program:

14:30-15:30 Kastélylátogatás vezetéssel: külön jelentkezés alapján (3000 Ft/fő)
15:45-17:00 Előadások:
1. Kardinál Krisztián (Wescast Hungary) Öntöttvas anyagminőség fejlesztése.
2. Dr. Molnár Dániel (Miskolci Egyetem) Járműipari öntöttvas öntvények modellezése.
3. Dr. Erdélyi János (Miskolci Egyetem) GINOP K+F projekt a Fémelőállítási és Öntészeti Intézetben.

17:00-19:00 Szabad program

19:00 Megnyitó, Pohárköszöntő, Kulturális program (Főispáni terem)

20:00 Vacsora

23:45 Tombola (Tombola felajánlásokat szeretettel várunk)

04:00 Záróra

Menü:

Előételek: Libamáj parfé, portói zselé, tepertőmorzsa (glutén, tojás, laktóz, szulfit) Füstölt lazac rilette, snidling, kapor, kaviár (hal, zeller, mustár) Újhagymás ricotta krém, petrezselyem olaj, mikrozöld (Laktóz, dió, zeller)

Főételek: Zöldfűszeres csirkecombfilé, kelbimbó, cékla (-) Érlelt sonkába göngyölt szűzpecsenye, birsalmás gesztenye (-) Vörösboros szarvas ragu, erdei gombák, dödölle (laktóz, glutén, tojás, zeller, szulfit) Gorgonzolával töltött tésztabatyu, parmezános - bazsalikomos mártás (laktóz, glutén, tojás)

Köretek: Snidlinges burgonyakrém (laktóz) Petrezselymes jázmin rizs (-) Sült zöldségek (zeller)

Desszert: Rákóczi túrós pohárdesszert (laktóz, glutén, dió, mogyoró) Csokoládé mousse, kekszmorzsa, meggyragu (laktóz, glutén, tojás, mogyoró, dió) Salátabár Gyümölcstál

Éjfélkor: Töltött káposzta, friss kenyér, házi tejföl (glutén, tojás, laktóz)

A rendezvény a szállás és italfogyasztás díját nem tartalmazza. Szállást Rátkai Norbert Egyesületi igazgatón keresztül lehet foglalni.

A jelentkezés korlátozott, 100 fő részvétele lehetséges.

Jelentkezés és további kérdés esetén, kérjük, vegye fel velünk a kapcsolatot:
Rátkai Norbert Egyesületi igazgató
e-mail: ratkai.norbert@ombke.hu,
telefon: +36-30/16-66-016

Jó szerencsét!

Dr. Szombatfalvy Anna
OMBKE elnöke

EGYESÜLETI AKTUALITÁSOK

Eszmecsere a Miskolci Egyetem vezetőivel

2025. január 16-án az OMBKE és a Miskolci Egyetem képviselői megbeszélést tartottak Miskolcon. Az OMBKE részéről Dr. Szombatfalvy Anna elnök és Dr. Fegyverneki György alelnök, az egyetem részéről pedig Prof. Dr. Horváth Zita rektor, Prof. Dr. Mucsi Gábor és Prof. Dr. Palotás Árpád Bence dékánok, illetve Dr. Szalontai Lajos és Dr. Erdélyi János Urak vettek részt az előkészítő megbeszélésen.

A fő téma a 2020-ban megkötött együttműködési megállapodás újragondolása és aktualizálása, az utánpótlás nevelés támogatási lehetőségei voltak. Szóba kerültek továbbá a közös együttműködési lehetőségek több tématerületen, illetve a hagyományápolás mellett közös konferenciák, egyéb közös rendezvények (pl. szakest) megszervezése is. A megbeszélés kölcsönös elégedettséggel zárult, a felek biztosították egymást arról, hogy a jövőt mind szakmai, mind a selmeci hagyományok ápolása terén együtt, egymást támogatva és segítve képzelik el.

A találkozó résztvevői balról jobbra: Dr. Szalontai Lajos, Dr. Fegyverneki György, Dr. Erdélyi János, Dr. Szombatfalvy Anna, Prof. Dr. Palotás Árpád Bence, Prof. Dr. Mucsi Gábor. (A felvétel készítésekor Prof. Dr. Horváth Zita már nem volt jelen.)

Születésnapja alkalmából ünnepélyesen köszöntötték a 100 éves Dr. Pilissy Lajos kohómérnököt

A fővárosi otthonában köszöntötték a 100. éves Dr. Pilissy Lajos kohómérnököt, a jeles tudóst, az iskolaszervezőt, több száz egyetemi hallgató oktatóját, megannyi fiatal műszaki szakember mentorát. A családias hangulatú eseményen rész vett és köszöntőt mondott az Országos Bányászati és Kohászati Egyesület vezetése nevében Dr. Szombatfalvy Anna, az OMBKE elnöke, az Alma Mater képviseletében megtisztelte jelenlétével az ünnepséget Prof. Dr. Palotás Árpád Bence a Miskolci Egyetem Anyag- és Vegyészmérnöki Karának dékánja, jelen volt Dr. Fegyverneki György az OMBKE alelnöke és még sok-sok egykori munkatárs, a tudományos kutatásokban együttműködő kutató és jóbarát, kedves ismerős.

A „Halljunk szót!..” kívánalomra, elsőként Dr. Szombatfalvy Anna mondott rövid köszöntő beszédet, mondandójában méltatva a kiváló szellemi frissességnek örvendő Dr. Pilissy Lajos munkásságát, oktatói érdemeit, követendő emberi értékeit, majd átnyújtotta az OMBKE erre az alkalomra készített ajándékát. Egy könyvet, amely összefoglalja Dr. Pilissy Lajos tudományos tevékenységét, bibliográfiáját adja műveinek, az általa készített monográfiáknak, könyveknek, kiadványoknak, az adatbázisokban jegyzett közleményeknek, idegen nyelvű publikációinak, szabadalmainak. Összefoglalja kutatói-oktatói tevékenységét. A könyv tartalmazza Dr. Pilissy Lajos huszonkilenc szakcikkét fakszimile formában.

Dr. Szombatfalvy Annának, az OMBKE elnökének köszöntője

Tisztelt Lajos Bácsi!
2025. január 11-én ünnepeljük 100 éves születésnapodat. Ezen évforduló alkalmából köszöntenek az Országos Magyar Bányászati és Kohászati Egyesület vezetői és tagjai, barátaid, volt munkatársaid és tanítványaid, tisztelőid.
Szeretnénk maradandó emléket állítani ezzel a bibliográfiai összeállítással szakirodalmi munkásságodról.
Centenáriumi születésnapodra készülve adódott a kérdés, mivel szerezhetünk örömet. Az ötlet kipattanásától a megvalósulásig sokan működtek közre ezen szakirodalmi összeállítás megszületéséig. Egy igazi csapatmunka és összefogás jött létre annak érdekében, hogy megmaradjon ez a szakmai munka, - amely teret kapott műszaki könyvekben, tankönyvekben, újságunkban, a BKL-ben, melynek szerkesztője is voltál. Álljon rendelkezésre ez a tudásanyag a minket követő szakemberek számára. Illetve, természetesen családtagjaid is kapjanak áttekintést kutatói, oktatói, szakmai munkádról. Ismerjék meg, hogy tevékenységed az ipari technikumokban, a Miskolci Egyetemen, a felnőttoktatásban milyen eredményeket hozott, milyen hatással voltál diákok, szakemberek ezreire. A Vasipari Kutatóban végzett több évtizedes munkád mellett arra is futotta energiádból, hogy munkatársaidat is további tanulásra ösztönözd, sikerrel. És mind emellett ott volt a család, helytálltál, mint férj, mint apa, mint nagyapa és mint dédnagypapa.
Külön kiemelendő, hogy a Veszprémi Vegyipari Technikum keretein belül, döntő érdemed volt az 1958-ban alapított színesfémipari (később alumíniumipari) tagozat létrehozásában,

működésében. Ez a tagozat évente adott hallgatókat a Miskolci Egyetem Kohómérnöki Karának.
Az összeállított szakmai, tudományos anyag mellett, kiemelkedő életutad minősíti kandidátusi értekezésed, állami és egyesületi kitüntetéseid, az OMBKE tiszteleti tagság és a gránitdiploma. Szeretettel kívánok mindannyiunk nevében még sok boldog és egészséges évet! Boldog 100. születésnapot, és köszönjük, hogy inspiráció, példakép vagy mindannyiunk számára! Az életutad valódi példa az egész tagság, a fiatalok számára!
Jó szerencsét!
A köszöntő beszéd után, Prof. Dr. Dúl Jenő a könyv kapcsán gratulált a Miskolci Egyetem öntészeti fakultása egykori tanárának, nagy tisztelettel és megbecsüléssel szólva azokról a kutatási eredményekről, amelyek a mű bibliográfiájában találhatók. Külön méltatta Dr. Pilissy Lajos iskolaszervező munkásságát, többek között a létrehozott öntészeti technikum elindítását. A 100 éves ünnepelt ragyogó válaszokkal felelt a köszöntő szavakra, mondván a megbecsülés, amely korábban körül vette és a szeretet, amely most körül öleli ad erőt a mindennapjaihoz. Majd visszanyúlva korábbi idők emlékeihez néhány anekdotával csalt mosolyt az ünneplők arcára.
A kézfogások, a szeretetes ölelések következtek, az ajándékok, közöttük német nyelvű metallográfiai könyv és finom sütemény, ami Lajos bácsi feleségének receptje alapján készült. Végül az ünneplők, a koccintás előtt, a 100 éves Dr. Pilissy Lajossal együtt elénekelték a Mindnyájan jártunk az Akadémián című dalt.

……..

A most 100 éves Pilissy Lajos 1949-ben végzett kohómérnökként a Nehézipari Műszaki Egyetem Bánya- és Kohómérnöki Karán. Mérnökként 21 éven át oktatott tüzeléstechnikát és metallográfiát a középiskolás fiataloknak, emellett tudományos karriert is magáénak tudhat. A műszaki tudományok kandidátusa, egyetemi doktor, több akadémiai bizottság tagja is volt. A Budapesti Műszaki Egyetem (BME) gépészmérnöki karán öntészetet, a miskolci Nehézipari Műszaki Egyetem öntészeti tanszékén fémöntészetet adott elő. A Műszaki és Gazdasági Akadémián tüzeléstant és színesfémtechnológiát tanított címzetes egyetemi docensként. Dr. Pilissy Lajos mintegy 32 szakkönyv és tankönyv szerzője, illetve társszerzője. Több éven át a BKL Öntöde (Bányászati és Kohászati Lapok), majd a Kohászat főszerkesztője. Az Országos Magyar Bányászati és Kohászati Egyesület öntészeti, majd központi oktatási bizottságának elnöke, a Műszaki és Természettudományi Egyesületek Szövetsége (MTESZ) központi oktatási bizottságának tagja, az OMBKE tiszteleti tagja.

A felvétel 100. születésnapján készült, Dr. Pilissy Lajos dédunokái körében. (Két apróság betegsége miatt a húszból 18-an vannak a képen.)

A 100 éves Dr. Pilissy Lajos munkássága c. könyv online formában elérhető a következő linken: https://ombke.hu/wp-content/uploads/2025/01/A-100-eves-Dr.-Pilissy-Lajos-Munkassaga_Teljes-konyvpdf.pdf

Dorogi Bányásznapok: szeptember 5-től 7-ig

A Dorogi Bányásznapok az egyik legnagyobb és legjelentősebb esemény a városban, ahol a bányászat hősies múltját ünneplik koncertekkel, táncbemutatókkal, gyermekprogramokkal és egyéb szórakoztató rendezvényekkel. A fesztivál három napon át kínál különféle kulturális és gasztronómiai élményeket, beleértve a vidámparkot, utcabálokat, valamint a hagyományos bányász felvonulást. A rendezvény színes zenei felhozatallal és családbarát programokkal várja a látogatókat. Az esemény hagyományosan a dorogi közösség életének kiemelkedő része, amely mind a helyi lakosok, mind a turisták számára felejthetetlen élményeket nyújt

975-2025

MEGHÍVÓ

Az Országos Erdészeti Egyesület Kecskeméti Helyi Csoportjának
és
az Országos Magyar Bányászati és Kohászati Egyesület Fémkohászati Szakosztály 50 éves Kecskeméti Helyi Szervezetének
közös rendezvényére.

Védőszenteket Méltató Farsangi Hagyományőrző Jubileumi Emlékszakestély

Helyszín:
KEFAG Zrt. Juniperus Park Hotel Étterme.
Kecskemét, Mártírok útja 88.

Időpont:

2025. február 14. (péntek)15 és 17 óra

Mélyen tisztelt isteni fényben tündöklő dicső firmák és filiszterek!
A híres selmeci hármas jelszavaink: Szakmaszeretet-Hazaszeretet-Barátság, valamint a : Szakértelem-Erkölcs-Összetartozás nevében, szeretettel meghívunk évadnyitó rendezvényünkre, melyre legszebb grubenedben, wakldenedben vagy ünneplőruhádban elvárunk sziporkázóan előadandó hozzászólásaiddal együtt, társaságunk fényét emelendő megjelenéseddel.

Program:

15 óra titkárválasztó taggyűlés OMBKE Kecskeméti Helyi Szervezet tagság részvételével.
16.15 órától 17 óráig regisztráció és üdvözlő párlatok kóstolása.

18 órától erősítő vacsora,

19 órától Emlékszakestély, benne megemlékezés Széll Pál OMBKE Helyi Szervezet titkáráról.

Részvételi díj: 7000- Ft a regisztrációkor fizetendő.
Jelentkezés legkésőbb 2025. február 10-ig!

OMBKE tagok és szimpatizánsok Balogh Ildikó felkért szervezőnél
30-698-8894, balbokil@gmail.com
OEE tagok és szimpatizánsok Romhányi Emese H.Cs. titkárnál
+36-30-90 11 293
romhanyie@kefag.hu
Szállás igény bejelentés: Juniperus Park Hotel Recepción
06-76-486-006, mob. +36-20-230-9370
info@hoteljuniperus.hu

Üdv az erdésznek ! Jó szerencsét !
Sulyok Ferenc Dánfy László

elnök elnök

A termikus analízistől a Mikulásbálig

Székesfehérvári Helyi Szervezet: visszatekintés az elmúlt esztendőre

Székesfehérváron 2024-ben is sok érdekes szakmai és közösség építő program került megrendezésre. Januárban egy rokon szakma, a hegesztés technológia világába nyertünk betekintést a Qualiweld Kft. ügyvezetője által bemutatott előadásban. Megismerhettük többek között a technika legújabb vívmányának a lézer hegesztésnek a jelenlegi képességeit és a vele szemben alkotott munkavédelmi aggályokat. Az előadást több szemléltető próbadarabbal tették interaktívvá.
Februárban Nyeste Viktor barátunk osztotta meg velünk PhD tanulmányának témáját és az előadás után sikerült hosszan diskurálni az utánnyomásos HPDC alumínium öntészet technológiai és fémtani összefüggéseiről a megjelenteknek!
Márciusban hiánypótló eseményt szerveztünk, emlékezve a hajdan nagysikerű Fémkohász Szakmai Napok rendezvénysorozatra, egy házi mini konferencia keretében. Szabó Péter, Molnár Viktor és Paulusz Ferenc tartott egy-egy érdekes előadást a környezetbarát kohászati alkalmazások fókuszában az érdeklődőkkel telt teremben. Sok kérdés maradt megválaszolatlan az előadások után, de senki nem késhetett el ez miatt a „Nyusziváró" Szakestélyről, mely a közelgő húsvét hangulatát idézte meg nekünk. A szakmai délutánon felpörgött közönség némileg átszellemülve folytatta aktivitását, és aki tehette a maga módján emelte az est fényét!

Áprilisban Biró Nóra kolléganőnk avatott be minket a PhD tanulmányaiba és kaptunk betekintést a termikus analízises vizsgálatainak eredményeibe.
Májusban Walczer Csaba tett eleget felkérésünknek és tartott nekünk rendkívül érdekfeszítő előadást doktori témájának, a kohászat egy érdekes szegletét képviselő, a réz nyomásos öntésének megoldásaiból. Megismerhettük a technológia publikus részleteit és láthattuk öntészeti szimulációs eredményeit.
Júniusban a Múzeumok Éjszakája rendezvényen a meghirdetett dalestet „főzőverseny" is kiegészítette így két bográcsban rotyogott az ínycsiklandó vacsora, mert a várakozásnak megfelelően szép számú érdeklődő, látogató tisztelte meg a rendezvényt. Egy kellemes hangulatú délutánt, estét sikerült megvalósítanunk mindenki örömére, létszámmal pedig kitöltöttük a rendelkezésre álló teret.
Szeptemberben jelentős számban képviselte magát a helyi szervezet a Selmecbányai Szalamander minden hivatalos eseményén és töltött jó hangulatú órákat baráti beszélgetések

közepette a hétvége során. Majd a hónap végén az öntő szerszám bevonatolás legmodernebb alkalmazásait mutatta be a közönségnek Ligeti Gábor az Oerlikon Balzers képviseletében.

Októberben az MMKM Ipartörténeti és Alumíniumipari Gyűjteményének szervezésében részt vettünk a Múzeumok Őszi Fesztiválja programon és Selmeci hagyományok körében készült filmek vetítésével nosztalgiázott, sztorizgatott, nótázott a helyi szervezet apraja-nagyja. E havi szakmai délutánunk alkalmával Dr. Lakner József és Dr. Horváth János Gábor előadása töltötte meg a termet, mely „Volt egyszer egy Alumíniumipari Kutatóintézet” címmel került megrendezésre. Az előadás majd kétórás időtartama sem volt elég minden információ megosztására, így mind az előadók, mind a közönség a téma folytatását kérték, melyet nagy örömünkre szolgál majd teljesíteni!

November 5-én Kunoss Endre a Bányászhimnusz szerzője sírjánál koszorúztak tagtársaink. A novemberi szakmai délutánon az egyesületünk új elnöke mutatta be nekünk a klimaadaptációs és mitigációs lehetőségekről alkotott elképzeléseit, illetve beszélgettünk az egyesület jövőjéről. Idén decemberben is nagy sikerrel rendeztük meg a 52. Hagyományőrző Mikulásbált, mely méltó megkoronázása volt az aktív évünknek. A saját szervezésű programokon kívül több hagyományőrző és szakmai rendezvényen is részt vett a tagságunk az ország több pontján!
Jövő év centenáriumi év lesz, így még több rendezvénnyel készülünk tagtársaink és szimpatizánsaink számára.

Elindult az OMBKE hivatalos Facebook- és LinkedIn-oldala

Az Országos Magyar Bányászati és Kohászati Egyesület mostantól a legnagyobb közösségi platformokon is elérhető!

Az új oldalak célja, hogy tagjaink és az érdeklődők naprakész információkat kapjanak az egyesület tevékenységeiről, eseményeiről, és szakmai hírekről.

🌟Kövessen minket a Facebookon és a LinkedIn-en, hogy elsőként értesüljön az iparág friss híreiről, eseményeinkről és a bányászati-kohászati közösség életéről.

🌟

Csatlakozzon hozzánk online, és segítsen terjeszteni a hírt, hogy minél többen megismerhessék Egyesületünk munkáját és hagyományainkat!
Facebook: https://www.facebook.com/ombke1892/
LinkedIn: https://www.linkedin.com/company/ombke

📲 **Kövesse és ajánlja ismerőseinek az oldalakat!**

Jó szerencsét!

Én így emlékszem…

Hírlevelünk gyakran tudósít olyan eseményekről, amikor azok résztvevői hivatalosan, szakestélyi keretek között, ünnepélyesen, koszorúzással vagy előadással egybe kötve, esetleg csak úgy fehér asztal mellett, baráti beszélgetés formájában**: emlékeznek**. Régi időkre, régi közösségekre, valamikori munkahelyekre, technológiáikra, olyan eseményekre, amelyek széppé vagy éppen ellenkezőleg nehézzé tették az életüket, ám annak fontos részei voltak.
Egyesületünk arra törekszik, hogy a múlt felidézésének legyenek emlékhelyei, azokat időről-időre ápoljuk, gondozzuk, bővítsük, őrizzük meg a jövőnek, miközben alkalmanként módot nyújtanak ezek az objektumok, arra, hogy általuk, velük emlékezhessünk. De most nem ezekhez kérünk tárgyakat, létezésükhöz, istápolásukhoz összefogást.
Szerkesztőségünk mostani kezdeményezése arra ösztönzi olvasóinkat, hogy segítsenek ezt a múltidéző, emlékeket megőrző tevékenységet fenntartani. Nem tárgyakat, relikviákat kérünk, hanem azt, hogy az induló, Én így emlékszem rovatunkba írják meg emlékeiket. Valamikori munkahelyükről, közösségükről, barátaikról, történésekről.
Terjedelmi korlátjaink nincsenek, ám kérjük szerzőinket, hogy egy hetilap kereteihez, hangvételéhez igazodva írjanak. Várjuk cikkeiket a

hirlevel@ombke.hu e-mail címre vagy az
OMBKE 1107 Budapest Hizlaló tér 1. számú postai címre.

A Szerk.

Én így (is) emlékszem az Öntödei Múzeumra

Édesapám a törzsgyárban még dolgozott fiatal mérnökként. Grubenje a múzeum gyűjteményében van.

A jelenleg sajnos bezárt múzeum munkáját szívesen segítettem Lengyelné Kiss Kati igazgatósága alatt, leginkább fizikai munkával, vagy például kihelyezett kiállításhoz szállítással. Most mégis más, vidám emlékemet osztom meg veletek.

2003 szeptemberében lányom lakodalmát tarthattuk a múzeumban. Kati és munkatársai, a nagy öregek és különösen Huszits Gyuri barátom segítségével valósulhatott meg ez, az én ötletem nyomán. Az esküvő a Margit körúti Ferences templomban volt, ahonnan a násznép gyalog mehetett a múzeumig. A kapuban a kis harangjátékot meghallgattuk, majd beléptünk a nekünk kicsit átrendezett kiállító térbe. Mondhatom, hogy a legtöbb résztvevő még nem járt itt és megfelelően elcsodálkozott.

Természetesen jól előkészítettük a termet. Volt hely a kis zenekarnak és a násznépnek az asztalokkal, sörpadokon. A catering is jól sikerült, volt elég enni-inni való. Maradt persze bőven hely a tánchoz is. A hangulat nagyon jó volt, a fiatalok barátai vidám énekléssel is ünnepeltek. Pihenésképpen többen nézegették a múzeum kiállítási tárgyait is. Összességében elmondhatom, hogy minden jól sikerült. Másnap a kollégákkal szépen visszaállítottuk a „hivatalos" rendet. Bevallom elképzelésem az volt, hogy a szakmabeliek érdeklődését felkeltjük ezzel a lehetőséggel, akár kellemes hagyományt is teremtve. Sajnos a múzeum további sorsa ezt már nem tette lehetővé, de talán a remény valamikor még valóra válhat.

A hangulatvilágítás miatt a kép kicsit sötét, de a feldíszített öntvény talán mutat valamit.

Hollósi Béla nyugdíjas kohómérnök (úgyis mint örömapa)

Interaktív bányászati kiállítás Tatabányán

Tatabányán, a Tulipános Rendezvényházban működik az Interaktív Bányászati Kiállítás, mely modern köntösben, XXI. századi eszközök segítségével mutatja be a bányászatot és Tatabánya múltját. Az ide látogatók a személyes tapasztalásokon túl, a virtuális és kiterjesztett valóság élményével gazdagodhatnak. Az élménygyűjtéshez hozzájárul a terepasztal életre keltése, a Fele sem igaz! kvízkérdések megválaszolása, a dínó szoba, vagy a VR játék kipróbálása.

Érdemes tehát utunkat az Interaktív Bányászati Kiállításon kezdeni, ahol átfogó képet kaphatunk, szórakozhatunk és tanulhatunk egyaránt.
Látogatóink a virtuális valóság segítségével megtapasztalhatják, milyen érzés lehetett a bányák mélyén dolgozni.
A gyerekek interaktív eszközökkel kelthetik életre a terepasztalt, mely Tatabányát mutatja be a bányászat fénykorában. Közkedvelt helyiségünk a „Dínó szoba”, ahol a gyerekek pár összetevőből maguk állíthatják össze a dínót, amely elől aztán menekülhetnek, vagy akár meg is simogathatják virtuálisan.
A Helytörténeti részben a terepasztal Tatabánya város és környékének bányászati tevékenységét mutatja be interaktív formában. Megtekinthetők itt a bányászattal kapcsolatos képek, poszterek, korabeli újságcikkek, videovetítések, különböző bányászati korokból fennmaradt eszközök replikái, hű másolatai. A vetítő teremben folyamatos a bányászattal kapcsolatos helytörténeti jellegű rövid dokumentumfilmek vetítése.
A Víz betörése a tárnába egy játék. A képernyőn egy bányatárnában járunk, ahol vízbetörés történik, amit a játékosnak kell a kezével elhárítania, különben a tárna megtelik vízzel. Van virtuális valóság élmény interaktív elem is, ahol a legmodernebb technika segítségével a résztvevők egy bányában találják magunkat, és a bányászattal kapcsolatos feladatokat kell végrehajtaniuk. A Jura-kori felfedezés egy kiterjesztett valóság játék, aminek segítségével a dinoszauruszokról szerezhetnek információkat.
Érdekesek a kiállított kőzetek, különleges ásványok is.

Nyitvatartás

Hétfő:			Zárva
Kedd:			Zárva
Szerda:	10:00	–	18:00
Csütörtök:	10:00	–	18:00
Péntek:	10:00	–	18:00
Szombat:	10:00	–	18:00
Vasárnap:	10:00 – 18:00		

Elhunyt Dr. Jónás Pál gyémántokleveles kohómérnök

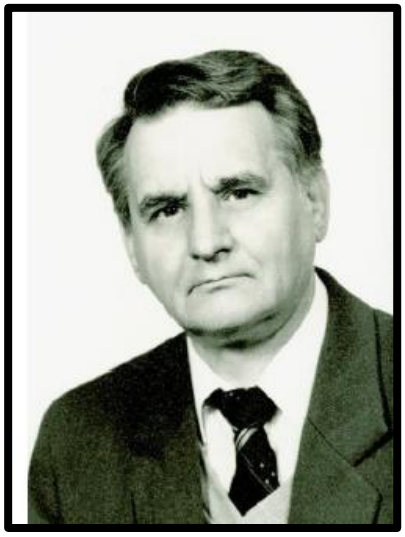

Dr. Jónás Pál 1939. 11. 19-én született Balassagyarmaton. 1946-ig, Budapestre költözésükig Balassagyarmaton nevelkedett. Az általános iskolát Wekerle telep III. számú általános iskolában végezte, majd tanulmányait Csepelen a Kossuth Lajos gép- és öntőipari technikumban folytatta, ahol 1958-ban öntőipari technikusi oklevelet szerezett. Végzés után jelentkezett és felvételt nyert a Miskolci Nehézipari Műszaki Egyetem Kohómérnöki Karára, ahol 1963-ban vas- és fémkohómérnöki oklevelet szerzett. 1970-ben megnősült és még abban az évben véglegesen Miskolcra költözött. Két gyermeke és négy unkája van.

Egyetemi tanulmányai befejezése után egy évig a Lenin Kohászati Művek Acélművében majd az Acélöntödéjében dolgozott. Egy év után áthelyezéssel a Nehézipari Műszaki Egyetem Vaskohászattani Tanszékére került és a tanszék öntészeti részlegén kezdett tevékenykedni, mint tanársegéd. Feladata a nappali és levelező tagozatos metallurgus és a technológus kohómérnök-hallgatók öntészet gyakorlatainak a vezetése volt.

A Vaskohászattani Tanszéken tevékenykedő oktatókat áthelyezték 1965. január 1-én megalakult Öntészeti Tanszékre. Mint alapító tag az Öntészeti Tanszéken tanársegédként, majd adjunktusként később főiskolai docensként dolgozott 2001-ig főállásban, majd részfoglalkoztatású oktatóként tevékenykedett 2004-ben bekövetkezett nyugdíjazásáig. 1978–2001 között tanszékvezető helyettesi beosztást töltötte be.

2004-től rendszeres megbízások alapján Fémöntészeti technológiák és Formázóanyagok című órákat tartotta a nappali és levelező tagozatos öntész hallgatóknak. 1978-tól a technológus nappali és levelező tagozatos hallgatóknak az Öntészeti technológiák című tárgy előadásait és gyakorlatait is oktatta. 1989-től a Fémöntészet című tárgy 1994–2001 között a Járműipari öntvények gyártása című tárgy előadója volt.

Pályafutása alatt 4 tantárgyhoz készített egyetemi jegyzetet, és mellette számos gyakorlati útmutatót is megírt.

A célkitűzésnek megfelelően elvárta a beosztott munkatársaitól, hogy a ne csak oktatók legyenek, a hallgatókkal való kapcsolatukat elsősorban a megtanítás, a nevelés és a képzés jellemezze. Erre tág lehetőséget biztosított a hallgatók órarendi elfoglaltsága után a műhelycsarnokban a tudományos diákköri tevékenység irányítása és a diplomaterv-feladatok konzultálása.

Pályafutása alatt megtiszteltetésnek tartotta, hogy 323 fő hallgató választotta a tudományos diákköri dolgozatának készítésekor konzulensének, és 413 fő szigorló mérnök diplomatervének készítésekor választotta témavezetőjének.

Oktató nevelő munkáját a Kohó és Gépipari Minisztérium, a Művelődésügyi Minisztérium több alkalommal ismerte el kiváló dolgozó kitüntetésekkel és Miniszteri Dicsérettel.

Az általa konzultált hallgatók, amikor egymást követő két konferencián érdemelték ki teljesítményükkel a „Pro Scientia” érmet az Országos Tudományos Diákköri Konferencián, akkor Mestertanár kitüntetést kapott.

Az oktatás mellett számos ipari kutatómunka kidolgozásában vett részt. Ezek témái mindig az aktuális ipari problémákhoz, fejlesztésekhez kapcsolódtak.

Éveken keresztül vizsgálták az ötvözetlen és ötvözött lemezgrafitos és a nagyszilárdságú gömbgrafitos és átmenetigrafitos öntöttvasak dermedési tulajdonságait és a nedves-

formázókeverékek tömörödési tulajdonságait változó paraméterek függvényében. Egyetemi doktori disszertációját is ebben a témakörben készítette.
A kutatási eredményekről hazai és nemzetközi konferenciákon számoltak be. A témakörben 5 Öntészeti Világkonferencián tartott előadásnak volt társszerzője. Ezen kívül, a hazai, a német, csehszlovák, szlovák, lengyel és orosz nemzeti öntőkonferenciákon is rendszeresen szerepelt szerzőként ill. társszerőként. A hazai és nemzetközi szakfolyóiratokban megjelent közel száz publikáció szerzője, társzerzője.
Oktató-nevelő és kutatási tevékenysége mellett, aktív szerepet töltött be az Országos Magyar Bányászati és Kohászati Egyesület Öntészeti szakosztályában és az Egyetemi Osztályban is. Tevékenységéért több alkalommal kapott kitüntetést az egyesülettől.
2005-ben a Magyar Öntészeti Szövetség életmű díjjal ismerte el munkásságát.
Büszke volt arra, hogy az oktató-nevelő és kutatómunkája mellett a keze munkájának eredménye a világ öt fölrészén ismert. Ugyanis a Miskolci Egyetem aktuális címerével ellátott öntöttvas dísztányér, áttört és telibe-öntött változatainak terveit és gipsz mintáit, majd a mester mintákat is maga készítette 1965-től hét változatban. A díszöntvényeket, a külföldre utazó egyetemi vezetők és az oktatótársai vitték magukkal ajándékba, és adták át a fogadó félnek a társintézetekben tett látogatásuk alkalmával.
Egyéb öntöttvas díszöntvények közül a Georgius Agricola: „Tizenkét Könyv a Bányászatról és Kohászatról" című könyv, kohászatról szóló fejezetek 71 metszetéből eddig 17 ábrát faragott ki gipszből és készítette el azok mestermintáit. Az öntöttvasból öntött díszöntvények az Öntödei Múzeum állandó kiállításának részét képezik.
(Dr. Jónás Pál 2013-ban az aranyoklevél átadásakor készült életrajzából idéztünk)

Elhunyt Tóth Károly kohómérnök

Morvai Tibor levelezési listáján olvastuk:
Kedves Listatársaim!
Sajnálatos hírt kell továbbítanom. Köszönöm Farkas Györgynek, hogy megosztotta velünk a szomorú hírt. Jó Szerencsét!
„ Ezúttal egy szomorú hír megosztására kérlek. Az alábbi gyászjelentést az OMBKE levelező listán közzétenni szíveskedj. Szomorúan jelentem, hogy nagyra becsült tagtársunk Tóth Károly okl. kohómérnök életének 62-ik évében elhunyt. Köszönöm!Farkas György,titkár OMBKE Ferencz István Észak-Dunántúli Kohászati Regionális Szervezet"

"Kell ott fenn egy ország,
ami bárkit átölel.
Kell ott fenn egy ország,
amit sosem rontunk el..."

Mély fájdalommal tudatjuk, hogy

Tóth Károly

2025. január 6-án, 62 éves korában elhunyt.
Felejthetetlen halottunktól
2025. január 22-én 15 órakor veszünk végső búcsút a
Feketeerdei úti új köztemetőben.

Köszönetünket fejezzük ki mindazoknak, akik utolsó útjára elkísérik,
sírjára a kegyelet virágait elhelyezik és gyászunkban velünk éreznek.
A részvétnyilvánítás mellőzését kérjük.

"Drága emléke szívünkben él!"

A gyászoló család

MISKOLCI EGYETEM

UNIVERSITY OF MISKOLC

MISKOLCI EGYETEM

MFK

HIDROGÉNELLÁTÁSI SZAKEMBER ÉS SZAKMÉRNÖK

SZAKIRÁNYÚ TOVÁBBKÉPZÉSI SZAK

KÉPZÉS CÉLJA

A képzés célja olyan **szakmérnökök** képzése, akik mérnöki alapismeretüket jelen képzés keretében kiegészítve rendelkezni fognak a hidrogén előállításához, szállításához és felhasználásához szükséges technológiai, valamint EBK-ismeretekkel, a földgázhálózati infrastruktúra részbeni hidrogénes igénybevételéhez szükséges információkkal, továbbá alkalmassá válnak ezen rendszerek üzemeltetésére és irányítására, rendelkeznek a mérnöki tevékenység végzéséhez szükséges elengedhetetlen ismeretekkel és készségekkel.

A képzés célja olyan **szakemberek** képzése, akik természettudományi alapismeretüket jelen képzés keretében műszaki ismeretekkel kiegészítve rendelkezni fognak a hidrogén előállításához, szállításához és felhasználásához szükséges technológiai, valamint EBK-ismeretekkel, a földgázhálózati infrastruktúra részbeni hidrogénes igénybevételéhez szükséges információkkal, továbbá alkalmassá válnak ezen rendszerek üzemeltetésére vezetői iránymutatás alapján.

FELVÉTELI KÖVETELMÉNYEK

Szakmérnöki: Műszaki képzési területen legalább alapképzésben (korábban főiskolai szintű képzésben) szerzett oklevél és mérnök szakképzettség.
Szakember: Természettudomány képzési területen legalább alapképzésben (korábban főiskolai szintű képzésben) szerzett végzettség, szakképzettség.

SZEREZHETŐ VÉGZETTSÉG

hidrogénellátási szakmérnök / hydrogen supply engineer
hidrogénellátási szakember / hydrogen supply specialist

KÉPZÉSI IDŐ

3 félév

KÉPZÉSI DÍJ

450 000 Ft/fő/félév

ÖSSZEGYŰJTENDŐ KREDITEK

90 kredit

JELENTKEZÉSI LAP ÉS BŐVEBB INFORMÁCIÓ

https://bei.uni-miskolc.hu/szakmernok
Dr. Vadászi Marianna ▪ +36 70 600 6292 ▪ vadaszi.marianna@uni-miskolc.hu

Indul az Országos Földtudományi Diákkonferencia

Az elmúlt napokban hivatalosan is elindult a XVII. Országos Középiskolai Földtudományi Diákkonferencia felhívása és regisztrációja **2025. május 29-30** napokra. A Műszaki Föld- és Környezettudományi Kar honlapján és Facebook oldalán keresztül is elérhető. Regisztrálni is a honlapon keresztül lehet. https://mfk.uni-miskolc.hu/okfdk

RÉSZVÉTELI FELTÉTELEK

A konferencián előadást tarthat **bármely hazai középiskola tanulója,** valamint szívesen látunk jelentkezőket a **környező országok magyar anyanyelvű középiskoláiból** is. Egy előadást legfeljebb három diák jegyezhet társszerzőként. A konferenciára korlátozott számban olyan diákok és kísérő tanárok is jelentkezhetnek, akik nem tartanak előadást. Az online jelentkezési lapot ebben az esetben is ki kell tölteni.

KÖLTSÉGEK

A konferencián nincs részvételi díj. Igény esetén az előadók számára a Miskolci Egyetem területén vagy a közelben szállást térítésmentesen tudunk biztosítani. A rendezvényen részt vevő diákok és kísérőtanárok étkezését (kétszeri ebéd és egyszeri vacsora) szintén biztosítjuk. Az utazási költségeket nem áll módunkban téríteni.

FORMAI KÖVETELMÉNYEK

Az **előadásoknak és az azokról készült írásos kivonatoknak** tartalmazni kell az adott téma irodalmának feldolgozását, valamint a diákok önálló munkájának eredményeit is. Önálló munkának minősül az irodalmi adatok saját szempontú szintézise és értékelése is. A pontozásnál előnyt jelent, ha a diákok saját mérési/kutatási eredményekkel rendelkeznek. **Az előadások időtartama 15 perc.** Az elhangzott előadások kivonataiból kiadvány készül, melyet a résztvevők megkapnak.

Minden előadó diák és felkészítő tanár oklevelet kap, a szakértőkből álló zsűrik pedig értékes díjakat ítélnek oda a kiemelkedő előadásokért. A legjobbak egyben nevezési jogot is nyernek a soron következő **Országos Tudományos Diákköri Konferenciára!**

MILYEN SZAKMÁKAT ISMERHETSZ MEG A MISKOLCI EGYETEM MŰSZAKI FÖLD- ÉS KÖRNYEZETTUDOMÁNYI KARÁN?

Érdekelnek a földtani kutatások, a föld mélyében rejlő ásványkincsek? Meg akarod tudni, hogyan lehet ezeket kitermelni, feldolgozni és hasznosítani? Ha igen, válaszd a **Műszaki földtudományi alapszakunk** víz- és nyersanyagkutató, bánya- és geotechnika, olaj- és gáz, vagy nyersanyag-előkészítési specializációit!

Igényes vagy a környezetedre? Felismerted, hogy az ipar termelése nélkül az emberi civilizáció nem működik, viszont az ezzel járó környezeti veszélyeket minimálisra akarod csökkenteni? Késztetést érzel új, hulladékszegény technológiák megismerésére, alkalmazására? Ha igen, válaszd a **Környezetmérnöki alapszakunk** természeti erőforrás és környezetbiztonság vagy a hulladékgazdálkodás specializációit!

Szeretnéd jobban megérteni világunkat, hogy miként alakul ki a természeti környezet, és az hogyan függ össze a társadalmi-gazdasági jelenségekkel? Érdeklődsz a térbeliség elemzése és térképi ábrázolása, valamint a természeti-társadalmi problémák megoldása iránt? Ha igen, válaszd a **Földrajz alapszakunk** geoinformatika specializációját!

MISKOLCI EGYETEM

XVII. ORSZÁGOS KÖZÉPISKOLAI FÖLDTUDOMÁNYI DIÁKKONFERENCIA

MFK

Felhívás Gránit-, Rubin-, Vas-, Gyémánt- és Aranyoklevél átadására

A Miskolci Egyetem Anyag- és Vegyészmérnöki Kara felhívást intéz az Alma Mater egykori hallgatóihoz, akik 1950-ben, 1955-ben, 1960-ban, 1965-ben, illetve 1975-ben (75, 70, 65, 60, 50 éve) vették át diplomájukat a Kohómérnöki Karon Miskolcon, vagy Sopronban.
Várjuk jelentkezésüket, hogy részükre, jogosultságuk alapján, a gránit-, a rubin-, a vas-, a gyémánt-, vagy aranyoklevél kiállítása érdekében szükséges intézkedéseket meg tudjuk kezdeni.

Jelentkezési határidő: 2025. április 13.

A jelentkezéshez szükséges dokumentumok:

– kérelem nyomtatvány hiánytalanul kitöltve
– oklevél fénymásolata
– rövid szakmai önéletrajz (maximum egy A/4 oldal egyes szám harmadik személyben fogalmazva)
– egy darab igazolványkép.

Letölthető dokumentumok:

1. **Felhívás**
2. **Kérelem minta (word formátum)**
3. **Kérelem minta (pdf formátum)**

Kérjük, hogy a dokumentumokat lehetőleg elektronikus formában, az írott szöveget formázatlan word dokumentumként, a fényképet önálló fájlként szíveskedjenek megküldeni.

A Díszoklevél osztó ünnepség várható időpontja:
2025. június 20. (péntek)

A mi évfordulóink 2025-ben

Kitörések (3.rész)

1925 (100 éve)

- A Nagyhortobágy-I. jelű kút fúrási munkálatainak befejezésével egyidőben, 1924 augusztusban, a Kincstár egy Fauck-típusú fúróberendezést vonultatott fel a **Hajdúszoboszló-I.** jelű fúrási pontra, és mélyítette le a fúrást 9 béléscsőrakat beépítésével 1019,38 m-ig, majd 137 mm-es termelőcső beépítése után tovább fúrta a lyukat 1090,87 m-es végleges mélységig. A fúrás elsősorban szénhidrogén kutatására és másodsorban hévíz kutatására mélyült, ez meg is látszott költségekben is: a költségeket 2/3 részben a Kincstár, 1/3 részben Hajdúszoboszló Város viselte. Fúrás közben az első érdemleges rétegtől (150,5-177,11 m) lefelé fokozatosan nőtt a számításba jöhető rétegek vízadó képessége, földgáz és sótartalma, valamint hőfoka. A megvizsgált 13 réteg közül a csövezetlen nyitott szakasz volt a legfontosabb, mert az 1019,2— 1090,87 m közötti porózusabb tagokból 2300 m^3/nap 73 °C-os jódos meleg vizet és 3700 m^3/nap földgázt kaptak. 1925. október 23-án a nyitott lyukszakasz kanalazással történő rétegvizsgálatot kezdték el. Kanalazás közben a kút beindult, földgáz és meleg víz tört ki a felszínre, amely 14-20 m magasra szökött. A kitört kutat Hajdúszoboszló város kérésére nem zárták le, a Bánomkert rétjére kifolyt meleg vízben fürödtek az emberek. Majd 2 évi vízelfolyás után a pénzügyminiszter földgáz és gyógyvíz hasznosítás céljából bérbe adta a városnak. A városnak kötelezettséget kellett vállalnia, hogy földgáz-vízleválasztó berendezést, villanytelepet, gyógysó-főző- és gyógyvíz-palackozó üzemet épít, valamint kiépíti a gyógyfürdőt és a gyógyvíz intézetet. Mint látjuk, ez meg is valósult!

1955 (70 éve)

- A Kőolajkutató és Feltáró Vállalat Alföldi Kerülete Tiszavárkony falu szélétől 100 méterre tűzte ki a **Rákóczifalva-5.** fúrást a rákóczifalvai szerkezet további kutatása céljából. A fúrás mélyítését 1955. január 16-án kezdték el és 1500 m-től folyamatos gázosodást észleltek.1565 m mélységben már annyira átgázosodott az öblítőiszap, hogy 6 $^5/_8$” béléscsövet kellett beépíteni és elcementezni. Elvégezték a nyitott szakasz (1508-1565 m) és 1464-1466 m közötti réteg kivizsgálását, amely szén-dioxid (CO_2) termelést adott. A kivizsgált rétegeket 1955. június 10-én cementdugóval kizárták. A fúróbrigád azt az utasítást kapta, hogy folyamatos fúrólyuktöltés építsék ki a termelőcsövet és kiépítés után zárják le a lyukfejen lévő összes tolózárat zárják be. A kiépítés után 1 fő őr maradt a fúróberendezésnél, a brigád többi tagja elment pihenni. 1955. június 11-én 7 óra körül az őr arra lett figyelmes, hogy a fúrólyukból egyre erősödő iszapkiáramlás van. Az őr riasztotta a fúróberendezés személyzetét, akik ½ 8 óra körül ki is érkeztek a helyszínre. Azt látták, hogy kitört gázsugár magassága eléri a 27 m-t. A kiérkező két műszaki vezető irányításával, a CO_2 ködben tapogatódzva, megpróbálták a

lyukfej tetején lévő 6” méretű tolózárat bezárni, amely nem sikerült. Közben kiderült, hogy a lyukfejen lévő, a lyuktöltés céljáró szolgáló 2” tolózár is nyitva van és azon keresztül is ömlik kifelé a gáz. Ezt a tolózárat nagy nehezen becsukták és így elzárták az oldalirányban kiáramló CO_2 útját. Ezzel rövidesen megjavultak a látási viszonyok a munkapad alatt. Az aknában lévő folyadékot kiszivattyúzták, így a lyukfej tetején lévő 6” tolózár megközelíthetővé vált, amit sikerült bezárni. A zárt lyukfejen 110 bar nyomást mértek. Egyértelművé vált, hogy termelőcső kiépítése után a fúrólyuk teljes lezárást nem hajtották végre. A 6” tolózár tetejére – biztonságnak – még egy 6” tolózárat szereltek fel. A fúrólyukba 35 m^3 1,30 kg/dm^3 sűrűségű iszapot nyomtak be (kútmegölés), amellyel a lyukegyensúly helyreállt 1955. június 12-én éjfélkor. A betervezett rétegvizsgálatokat el lehetett végezni, és a kutat CO_2 termelésre kiképezték.

1960 (65 éve)

- A hajdúszoboszlói földgázmező tovább kutatására az OKGT Nagyalföldi Kutató és Feltáró Üzem 1960. március 30-án kezdte el a **Hajdúszoboszló-20.** fúrás lemélyítését. A 8 ½” szelvény fúrása közben 1960. április 10-én 1295,8-1296,2 m között a fúró egy kavernát harántolt, azaz a fúrószerszám szabadon esett lefele. Az öblítési körfolyam megszűnt, teljes iszapveszteség lépett fel. Az öblítőkör helyreállítása érdekében a fúrószerszámot elkezdték kiépíteni, kiépítés közben 971 m mélységben a fúrólyukból túlfolyás kezdődött. Amíg a fúrási személyzetnek sikerült bezárni a kitörésgátlót, a teljes lyuktérfogat iszapmennyisége kilökődött és fúrólyuk száraz földgázt termelt. A kitörésgátló bezárásával a gázkiáramlás megszűnt, a zárt lyukfejen 75 bar nyomás alakult ki. Többszöri lyukegyensúly-helyreállítás eredménytelen volt, ugyanis a kitörésgátló minden egyes kinyitása után gázkitörés ismét bekövetkezett. A kitörésgátló bezárásával ugyan a gázkiáramlást megakadályozták, de 1960. április 15-én a lyukfeltöltési kísérletek közben kiderült, hogy a fúrószerszám a lyukban megszorult. Időszakos gázlefúvatások mellett a fúrócsőtérbe 76 m^3, a gyűrűstérbe 397 m^3 1,25 k/dm^3 sűrűségű fúróiszapot nyomtak és 6 alkalommal végeztek dugócementezést, összesen 810 zsák cement felhasználásával, amíg az öblítőkör helyreállt. 1960. április 19-én a gyűrűstérbe 20 m^3, a fúrócsőbe 15 m^3 iszapot nyomtak, s ezzel a fúrólyuk egyensúlya helyreállt. A megszorult fúrószerszám lecsavarásos kimentése után 1960. május 10-én 6 $^5/_8$” béléscsövet építettek be 1064,5 m-ig. A rétegek kivizsgálása után a fúrást földgáztermelő kúttá képezték ki.

1965 (60 éve)

- A **Szank-4.** kutatófúrás mélyítését az OKGT Nagyalföldi Kutató és Feltáró Üzem 1964. december 16-án kezdte el. 1965. január 24-én 1968-1969 m mélységben az addigi 17 perc/méter előhaladási sebesség 1 perc/méterre változott. A rétegváltozás miatt a fúrószerszámot megemelték és 6 óra 30 perckor a fúrólyukon túlfolyás jelentkezett, a fúrócsőre záró kitörésgátló

betéteket bezárták. A fúrócsőben a felszínig feljutott gáz nyomása az iszapszivattyú szívótömlőjét leszakította és a tömlőcsonkon vízszintes irányú iszapos gázkiáramlás indult el. 8 óra 30 perckor a fúrócsőre záró kitörésgátló betét átszakadt, a fúrólyukat feltöltő iszapot a felfelé áramló gáz kilökte és vizes-homokos gázkitörés alakult ki. 11 óráig a kitörő homokos gáz a fúrócsövet elkoptatta, fúrószár elszakadt és az 1960 m fúrószár a lyukba esett. A kitörésgátló betéteit kinyitották és így a kitörő vizes-homokos gáz teljes szelvényen 60-65 m magasra lövellt. A kiáramlás meggátolhatatlannak látszott, ezért a fúróberendezés kimentését határozták el, amely sikerült is. Közben a kiáramló vizes-homokos gázsugár a kihordott nagymennyiségű homokot szétterítette, amely – a beállott hidegben – ráfagyott mindenre: a fúróárbocra, a fákra, a bokrokra, a környező házakra és a talajra.

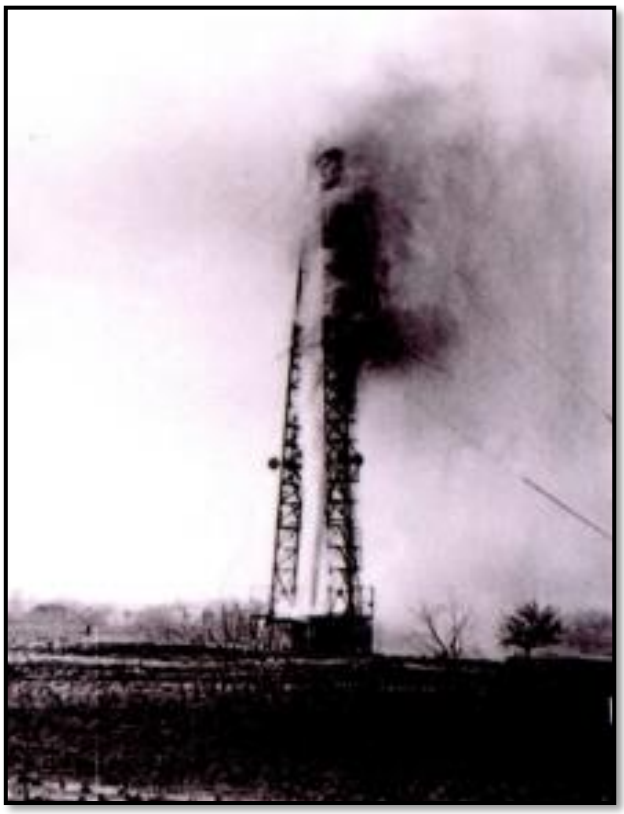

Szank-4. kitörése

Fúróárboc a kitörés után

1965. január 28-án az aknában is gázsugár keletkezett, ez először kilyukasztotta a kitörésgátló kiemelő közdarabját, majd teljesen levágta azt. Január 29-én a kitörésgátló ledőlt az aknába, s így a kitörő gázsugárnak vízszintes ága is kialakult. A gázkitörés folyadékszállítása és homokkihordása időközben folyamatosan csökkent. Január 30-án állt le először a gázkitörés, azonban időnként újra és újra beindult. A vizes-homokos gázkitörés végül 1965. február 8-án 15 óra 43 perckor szűnt meg.

Holdbéli táj a kitörés után

A folyadéknívó a fúrólyukban ekkor 150 m mélyen volt. A kitörés nem emberi beavatkozás következtében, hanem a fúrólyuk alsó szakaszának összeomlása és eltömődése folytán önmagától szűnt meg. A végleges biztonság megteremtésére a fúrástól 140 m távolságra telepítették meg a Szank-4/a. mentesítő fúrást, amelyet ferdefúrásként a Szank-4. fúrólyukának 4 m-es távolságáig sikerült lemélyíteni. 1965-től kezdve éveken át ment ezen a kúton át vízbesajtolás a gáztermelő homokkő réteg elárasztására. A kitörés következménye mélybeli gázátfejtődés volt és ez a kút egy nyitott seb maradt a szanki szerkezeten.

- A **Tápé-1.** fúrást az Országos Vízügyi Főigazgatóság Vízkutató és Fúró Vállalata (OVF-VIKUV) termálvíz nyerése érdekében, a geotermikus energia felhasználására és hasznosítására mélyítette a Tápéi Tiszatáj Termelőszövetkezet területén. A fúrás sikeres lemélyítése után rétegvizsgálatra került sor. A fúróiszappal feltöltött fúrólyukban jet (szúrólángos) perforálásokkal nyitották meg az 1906-1911 m, 1923-1930 m, 1940-1949 m és 1953-1962,5 m közötti rétegeket. A fúrólyuk szájáról a perforálások után a kitörésgátlót leszerelték, majd a 2 $^{7}/_{8}$” termelőcső 1990 m-ig történt beépítése után 25 bar nyomású tolózárakkal ellátott vízkút-karácsonyfát szereltek fel. A kútban lévő öblítőiszapot hidegvízre cserélték ki, majd a kút felmelegedése céljából a kútból kiáramló melegedő vízzel végeztek folyamatos öblítést. 1965. július 7-én 6 óra 55 perckor a kút felszálló vizet termelt, majd a víz fokozatosan olajosodott és végül tiszta kőolajat termelt nagy nyomáson. A karácsonyfa alacsony nyomáshatára miatt nem merték a tolózárakat bezárni, így a kőolajkiáramlás kitöréssé

fajult. A kőolajsugár magasabbra vert fel, mint a lyukbefejező berendezés magassága, megközelítőleg 30 m-ig.

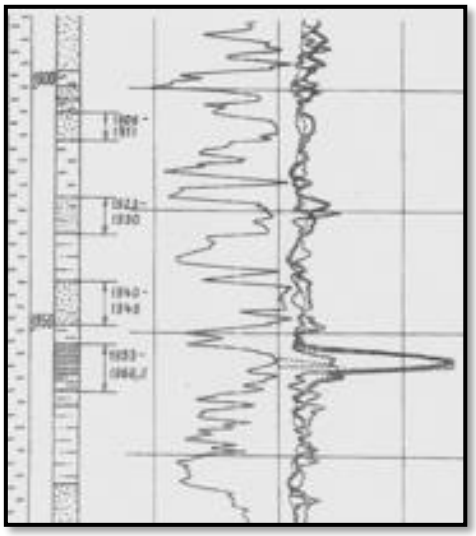

Perforálással megnyitott rétegek

Tápé-1. kitörése

A kitöréselhárítási munkák irányítását a bányaműszaki felügyelet, a VIKUV és az OKGT Alföldi Kőolajfúrási Üzem Szegedi Üzemegysége látta el, illetve a munkát az ottani kitöréselhárítási mentőcsapat végezte. A felszínen elkészített 200 m^3 1,40 kg/dm^3 sűrűségű iszapot 1965. július 7-én 4 óra 10 perckor kezdődött négy nagynyomású mobil szivattyúval. Az iszap benyomásával párhuzamosan a lefúvatón fokozatosan csökkent a kőolaj kiáramlása, majd megszűnt. Az egyensúly-helyreállítási művelet 4 óra 50 perckor befejeződött. A kutat kőolajtermelővé képezték ki, és ez lett az Algyői-szénhidrogénmező első termelő kútja. Az igazsághoz az is hozzátartozik, hogy a kitörés időpontjában az OKGT Algyő-1. kutatófúrása 1517 m mélységben tartott.

1975 (50 éve)

- A **Kelebia-23.** mezőfeltáró fúrás mélyítését az OKGT Nagyalföldi Kutató és Feltáró Üzem végezte. A végleges talpmélység elérése után 1975. július 4-én a nyitott lyukszakaszban elvégzett geofizikai méréseket követően mágneses lyuktalp-tisztítást végeztek a geofizikai eszközök sérült és a fúrólyukban maradt részeinek eltávolítására. A lyuktalpon végzett öblítés és

mágneses fogás után a mágnest kiépítették. Már csak az utolsó rakat 6 $^{1}/_{8}$” súlyosbító (3 db) volt a fúrólyukban, s alatta a galléros közdarab és a mágnes, amikor 9 óra 30 perckor a fúrólyukból erősen gázos öblítőiszap túlfolyás indult meg. A kiáramlás olyan erőteljes volt, hogy az kiemelte a fúrólyukból a súlyosbító-rakatot, de a galléros közdarab megakadt a lyukfej-szerelvényben. A kitörő – végül kőolajat és földgázt tartalmazó – sugár magassága elérte a fúróárboc tetejét. A fúróberendezés személyzete azonnal beavatkozott. Mivel a kedvező szélirány miatt nem kellett a fúróberendezés meghajtó motorjait leállítani, a csigasor mozgatásával felszabadították a lyukfejbe beszorult galléros átmenetet és kiemelték a fúrólyukból. Ezek után 10 óra 30 perckor a kitörésgátló telezáró betéteinek becsukásával a kitörést a keletkezését követő 1 óra alatt felszámolták. A fúrólyukat 30 m^3 1,04 kg/dm^3 sűrűségű fúróiszappal feltöltötték és így nyomásegyensúly helyreállt. Később kőolajtermelő kúttá képezték ki.

- Az OKGT Dunántúli Kutató és Feltáró Üzem mélyítette a **Kiskunhalas Északkelet-1.** felderítő kutatófúrást. A 8 ½” szelvény fúrása közben 1975. január 11-én 14 órakor 1772 m mélységben – 1,24 kg/dm^3 sűrűségű fúróiszap felhasználása mellett – teljes iszapveszteség lépett fel. Folyamatos fúrólyuktöltés mellett megkezdték a fúrószár kiépítését. A 11-ik fúrócső-rakat megemelésénél észlelték, hogy a fúrócsőből és a gyűrűstérből is gáz és iszap áramlik ki. Forgatórúdnak a fúrószár tetejére történő rácsavarási kísérlet közben a gázsugár az öblítőfejig sodorta fel a görgős forgatóéket, ahol az széttört, és darabjai visszahullottak a munkapadra. Ez nem okozott ugyan személyi balesetet, de a fúróbrigád tagjai lemenekültek a munkapadról. Amikor ijedtségüket legyőzve visszatértek a munkapadra, a fúrócsövön kitörő gázsugár már olyan erőteljes volt, hogy nem tudtak mit tenni. Eközben a gyűrűstérből is fokozódott az iszap, gáz és homok kiáramlás. A kihordott nagymennyiségű homok lehetetlenné tette az aknában lévő tolózárak megközelítését, a hullámlemez borítás miatt a munkapad alá sem lehetett bemenni. Gyűrűstérből való kiáramlást a kitörésgátló fúrócsőre záró betétpárjának bezárásával sikerült megszüntetni. Ugyanakkor a kútaknában kiáramló gáz eróziója a lefúvató-vezeték könyökét is kinyalta, de nagymértékű homokkiáramlás miatt hamarosan a gázkiáramlás útja eltömődött, a gázkiáramlás itt megszűnt. Eközben a fúrószáron keresztül továbbra is nagy erővel tört ki a földgáz. A kitöréselhárítási mentőcsapatok az előkészítő munkák után 1975. január 13-án 14 órakor a nyitott, három egységből álló új kitörésgátlót a gázkiáramlás ellenében ráengedték a forgatóasztalba ékelt 5” fúrócsőre. Távvezérléssel először bezárták a kitörésgátló 5” fúrócsőre záró betéteit, majd az 5” fúrócső feletti a telezáró betéteket is bezárták és ezzel megszüntették a fúrószáron át kitörő gáz kiáramlását. Ezt követően a fúrólyuk egyensúlyát a fúrószáron keresztül benyomott öblítőiszappal tudták helyreállítani.

A kitörés felszámolása után folytatták a fúrólyuk mélyítését és 1975. április 14-én 17 órakor 1772 m talpmélységnél ismét teljes iszapveszteség lépett fel. Mind a fúrószáron, mind pedig a gyűrűstéren keresztül 10 percenként iszapot nyomtak a fúrólyukba, majd ezt leállítva lyukfigyelést tartottak. 23 órakor a gyűrűstérből iszap- és gázkilépést észleltek, ezért a gyűrűsteret a kitörésgátló fúrócsőre záró betétjével lezárták. Zárt kitörésgátló mellett a földgázt lefúvató vezetéken keresztül termeltették, miközben a fúrószárba folyamatosan nyomták az 1,32 kg/dm^3 sűrűségű öblítőiszapot. Amikor a fúrási telephelyen lévő összes iszapmennyiség elfogyott, a fúrólyukat teljesen lezárták. Az állandósult fúrócsőtéri nyomás 50 bar, a béléscsőtéri (gyűrűstéri) 110 bar volt. 1975. április 16-án reggelre elkészült 70 m^3 1,31 kg/dm^3 sűrűségű fúróiszap, valamint egy 3 m^3 dízelolajból, 15 zsák bentonitból és 1,5 zsák cellofánpehelyből készült géldugó. Ezeket először mobil szivattyúval, majd a fúróberendezés szivattyújával a gyűrűstéren keresztül nyomták a fúrólyukba. Azonban a várakozás ideje alatt a fúrócsőben, a forgatórúdban, az öblítőfejben, a rotari-tömlőben és a szivattyúk közös nyomóvezetékében a gáz összegyűlt, és az öblítés megindulásakor kitört. A gáz elsőként a két mobil szivattyú vízellátórendszerén áramlott a szabadba, ezt követően az iszappuskán át a szívógödörbe jutott, a 2” vízvezetéket leszakította, a gépházban járó motoroktól 18 óra 30 perckor lángra lobbant és az egész fúrási telephely lángba borult, a vízszintes lángcsóva a bódésorig ért és elégetett mindent, ami az útjában került. A helyszínen tartózkodó fúrási főosztályvezető nem vesztette el a lélekjelenlétét, felrohant a munkapadra és a forgatórúd alsó csapját elzárta, s így a gázkilépés megszűnt. A fúróberendezés körüli lángok kialudtak, azonban a több helyen még égő gázolajat, kábeleket, gumitömlőket és tűzgócokat a tűzoltók oltatták el. Megkezdődött a fúróberendezés egységeinek helyreállítása. 1975. április 16. és 22. között a gyűrűstérbe és a fúrócsőtérbe párhuzamosan összesen 478 m^3 1,26 kg/dm^3 sűrűségű öblítőiszapot és 42 m^3 bentonitos gázolajdugót nyomtak be, és ezzel a fúrólyukegyensúly helyreállt. A kitöréselhárítási munkálatok alatt a fúrólyukban lévő 1617,5 m hosszú fúrószerszám (8 ½” görgős fúró, 6 ¾” súlyosbító, 5” fúrócső) megszorult. Ezek kimentése nélkül a fúrólyukat megfigyelő kúttá képezték ki.

- A **Szandaszőlős-9.** földgáztermelő kútra az OKGT Nagyalföldi Kutató és Feltáró Üzem kútjavító berendezése védő cementdugó elhelyezésére költözött. A kutat a termelőcső oldalról 1,03 kg/dm3 kútmunkálati folyadékkal töltötték fel. A karácsonyfát leszerelték és egy kettős záráshellyel rendelkező kitörésgátlót szereltek fel. A 6 $^5/_8$” packer (tömítő) felszabadítása után megkezdték a 2 $^7/_8$” termelőcső kiépítését. 32,5 m termelőcső kihúzása után a kút földgázt kezdett termelni. Bezárták a kitörésgátló termelőcsőre záró betéteit, de nem sikerült a termelőcső tetejére sem a biztonsági tolózárat, sem pedig a forgatórudat rácsavarni. A forgatóasztalba beékelt 2

$^{7}/_{8}$” termelőcső tetején vizes-homokos gázkitörés alakult ki 1975. szeptember 13-án. A helyszínre kiérkezett kitöréselhárítási mentőcsapat egy nyitott fordított helyzetű kettős kitörésgátlót engedett a termelőcsőre.

- 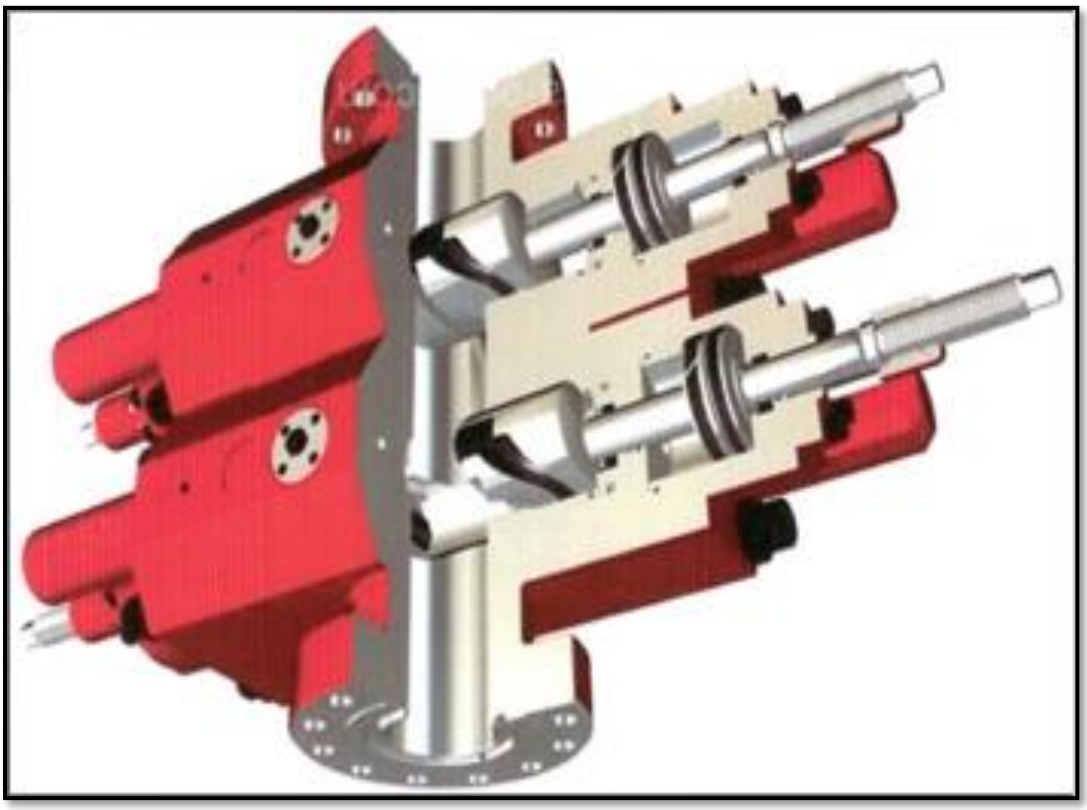

Fordított helyzetű kettős kitörésgátló

Először rögzítésként rázárták a termelőcsőre az alsó profilbetétes kitörésgátló pofákat, majd kialakították a kitörésgátlótól elvezető lefúvató és az ahhoz vezető lyukelfojtó vezetéket és végül a kitörésgátló felső telezáró betétjeinek becsukásával 1975. szeptember 14-én 4 órakor megszűnt a gázkitörés.

A kútegyensúly helyreállítása után a tervezett védő cementdugót el tudták helyezni.

(Folytatjuk)

id. Ősz Árpád

Kiss Csaba András: <u>KESKENY PALLÓ</u>

Ha következetesen rámenős vagy mindenben, erőszakos fráternek fognak tartani. Ha túl szerény, akkor élhetetlen senkinek. Nincs mese.

Ha a többiekhez képest túl udvarias vagy, nyálas alaknak tartanak. Ha nem vagy előzékeny, akkor viszont durva fráternek. Harmadik vélemény nem jellemző.

Ha általában elegánsan öltözködsz, piperkőc vagy. Ha nem, akkor szerencsétlen slampos, aki nem ad magára. Ne csodálkozz, ha más se.

Ha rendben tartod a dolgaidat, mániákus vagy, ha állandó kupi van körülötted, akkor nem a laza bohémok közé, hanem a "futottak még" kategóriába sorolnak. És ott is hagynak.

Ha a rendezvényeken mindig te szólalsz meg elsőként, buzgó mócsing vagy, ha viszont néma maradsz, akkor soha nem is fognak figyelembe venni. Semmiben.

Ha túl hajtós vagy, a kapott feladatokat azonnal, zokszó nélkül felvállalod, stréber vagy, ha nem, akkor használhatatlan. És mint ilyen, fölösleges.

Ha mindig kiállsz magadért akkor nagypofájú önző vagy, ha nem, akkor balek – nem selmeci, hanem pusztán civil értelemben - akivel mindig mindent meg lehet etetni. Akinek semmit, vagy mindig csak annyi fizetésemelést kell adni, hogy még épp nyugton maradjon.

Ha olykor nem állod meg hangsúlyozni, hogy ezt, vagy azt a meghatározást, poént, tételt, tömörítést te találtad ki, akkor mindig lesznek, akik megutálnak. Ha csak egyszerűen mindenki tudja, hogy tőled származnak, akkor is… Ilyenek vagyunk.

Ha vannak témakörök, amelyekben érzékelhetően jobb vagy a többiektől, sokaknak unszimpatkussá válsz. Ha a teljesítményed minden téren középszerű, még akkor se biztos, hogy nem… Ha viszont gyengébb vagy az átlagnál, akkor naná, hogy semmibe vesznek.

Ha igyekszel mindig igazat mondani, egy közösség sem fog amúgy istenigazából befogadni. Amennyiben hazudós vagy, akkor – miután rájönnek - végképp nem vesznek komolyan.

Ha dicsekszel a szexuális teljesítményeddel, akkor nyilvánvaló, hogy impotens lettél. Ha soha nem dicsekszel, akkor kilógsz a sorból, tehát lenéznek.

Ha mindig csak mások tévesztéseit, ballépéseit mesélgeted társaságban, akkor egy darabig sikereid lehetnek, egészen addig, amíg mindig újabbakat mondasz. Ha viszont mindenekelőtt a magad dolgait karikírozod ki, abszolúte felhőtlenül fogja érezni magát a hallgatóságod, de számolj vele, hogy hibáidat nem elnézni, hanem tódítani fogják…

…

Keskeny pallón mozgunk egész életünkben. Muszáj örökké igazodni a környezeted értékítéletéhez? Ha egyedül élnél egy lakatlan szigeten, akkor nem. Ha született zseni vagy, ráadásul örökölten jómódú és mindezek tetejébe korfüggetlenül kiváló egészségi állapotú, akkor sem. De így?...

…

Mégis igaz, hogy többségünk igenis képes végig poroszkálni e keskeny pallókon anélkül, hogy állandóan leesegetnénk? Igaz. Aztán már ugyan miért? Mert eltekintve (jó)néhány kivételtől eredendően mindannyian emberek volnánk… Többé-kevésbé egyforma szellemi eséllyel indulók. Ki ilyen, ki olyan örökséggel, a későbbiek során pedig időközben elért, vagy éppen elrontott képességekkel, valódi, vagy vélt tudással. Amelyek persze, hogy különböznek, hanem a szándék tökéletesen ugyanaz. Keskeny pallók ide, vagy oda, mindannyian végig akarunk menni az úton. Van, aki feladja – lelke rajta – a nagy többség azonban soha.

Mi kell az egészhez? Sav és bors. Életünk sava és borsa hat darab "és". Életigenlés – megértés – ráérzés – féltés - nevetés – végül pedig a na és… Leszögezem, hogy a hatodik messzemenően nem úgy, ahogy azt anno az akkori miniszterelnök mondta – semmi és senki nem sajátíthat ki szavakat. Ahogyan eszményeket sem. Azok igazsága tőlünk független.
Mindegyik "és" kibontható, jól bizonyítható. Szerintem egyáltalán nem túlzás, hogy az utolsó kettő az egyik legfontosabb. Túlontúl rövid a kapott spulni ahhoz, hogy agyonbonyolítsunk mindent, hogy önpusztító módon örökké véresen komolyan vegyünk dolgokat, amelyeket meg és túlélvén néhány év múltán már egészen másképp, végre helyén tudnánk látni. Sikerülhet ez így? Miért, ki akadályozhatná meg? Egyet tippelhetsz…

2025. január 19.

Energetikai hírek

Biden az utolsó pillanatban ajánlatot tesz a sarkvidéki olajfúrás meghiúsítására

A Biden-adminisztráció előterjesztett egy tervet az olajfúrások és az infrastruktúra korlátozására Alaszka Nemzeti Kőolajtartalékán, és néhány nappal azelőtt, hogy Donald Trump megválasztott elnökö hivatalba lépne, lezárják a földvédelem és a természetvédelmi követelményeket tartalmazó dokumentumokat.
A belügyminisztérium csütörtöki lépése a leköszönő Joe Biden elnök legújabb lépése annak érdekében, hogy olyan védelmet rögzítsenek, amely megnehezítheti Trump azon terveit, hogy gyorsan kiterjessze az olaj- és gázfejlesztést az Egyesült Államok szövetségi területein és vizein. Az elmúlt hetekben Biden új nemzeti emlékműveket jelölt ki, és kizárta a fúrási jogok eladását több mint 625 millió hektárnyi amerikai partvidéken.
A legutóbbi akció során a Belügyminisztérium új „különleges terület" kijelöléseket javasol, amelyek korlátoznák a fúrásokat és egyéb tevékenységeket az alaszkai északnyugati Indiana méretű rezervátum több mint 3 millió hektárán. A lépés egy meglévő, tavaly véglegesített politikán felül áll, amely megtiltotta a fúrást az NPR-A közel felén.
Az egykor energetikai fejlesztésre szánt zord terep becslések szerint 8,7 milliárd hordónyi kinyerhető olajat tartalmaz, de fontos élőhelye a karibuknak, a grizzlynek és a vándormadaraknak is. És ez egy nagyra becsült erőforrás az alaszkai bennszülöttek számára, akik régóta támaszkodnak a földre, a megélhetési vadászatra és halászatra.
A Belügyminisztérium azonnal intézkedéseket vezetett be, hogy elkerülje e területek károsodását még akkor is, amikor a védelemre gondolnak, hatékonyan akadályozva az utak és egyéb infrastruktúra építését a szakaszokon.
Bár Trump félreteheti elődje által javasolt speciális területeket, és figyelmen kívül hagyhatja az időközben megszabott ideiglenes biztosítékokat, a keresetet megtámadhatják a szövetségi bíróságon. A csütörtökön nyilvánosságra hozott jelentés és feljegyzés megerősíti a kormány rekordját e biztosítékok terén, és potenciális hátteret jelent a jövőbeni jogi csatákhoz.
A környezetvédők azt remélik, hogy az erőfeszítések védbástyát képeznek Trump amerikai olajfejlesztési terve ellen.

„A Biden-adminisztráció világosan megérti, hogy az olaj- és gázipar nem jogosult ezekre az értékes közterületekre, és lépéseket tesz azok fennmaradásának biztosítására” – mondta Bobby McEnaney, a Természeti Erőforrások Védelmi Tanácsának földvédelemért felelős igazgatója.
A lépés következményekkel járhat a tartalékban részesedéssel vagy érdekeltséggel rendelkező társaságokra, köztük a ConocoPhillipsre, a Santos Ltd.-re, a Repsol SA-ra és az Armstrong Oil & Gas Inc.-re.
Bár a Belügyminisztérium intézkedései nem érintik az NPR-A-n belüli érvényes, meglévő jogokat, az ajánlott speciális területek átfedésben vannak a jelenlegi bérleti szerződésekkel, beleértve néhányat a ConocoPhillips és az Oil Search Ltd. birtokában, amelyet a Santos 2021-ben vásárolt meg. a ConocoPhillips 600 millió hordós fűzolaj-fejlesztése körüli terület.
A megcélzott területek gyakorlatilag „a védelem fánkját alkotják a Willow projekt körül” – mondta Athan Manuel, a Sierra Club földvédelmi programjának igazgatója.
A kezdeményezést olajvédők, köztük Lisa Murkowski alaszkai republikánus szenátor vetette fel, aki azt mondta, hogy a Biden-kormány „szándékosan figyelmen kívül hagyta a szövetségi törvényt, hogy megpróbálja az alaszkai Nemzeti Kőolajtartalékot de facto szövetségi vadonná alakítani”.
A ConocoPhillips Alaska elítélte a „11. órás erőfeszítést a távozó adminisztráció ideiglenes intézkedéseinek bevezetésére”. Egy „törvénytelen” szabályozáson alapulnak, amelyet már megtámadtak a szövetségi bíróságon, megfosztja a helyi érdekelt feleket az NPR-A feletti befolyástól, és „azonnal vissza kell vonni” – áll a vállalat e-mailben elküldött közleményében.
A Belügyminisztérium több tízezer észrevételt kapott, miután tavaly felkérték a lakosságot, hogy jelöljenek ki parcellákat védelemre.
A 23 millió hektáros területet először olajellátási szükségletekre különítették el nagyjából egy évszázaddal ezelőtt. Amikor a Kongresszus 1976-ban engedélyezte a kereskedelmi fejlesztést, a törvényhozók azt mondták, hogy a kormánynak biztosítania kell a „maximális védelmet” bizonyos területeken.
Rigzone 2025.január17.

A kínai EBS Kelet-Bagdad terveit tárgyalja

A kínai EBS cég a múlt héten arról számolt be, hogy megbeszéléseket folytatott az iraki olajügyi minisztériummal (MoO), hogy megvitassák a kelet-bagdadi olajmezővel kapcsolatos terveket.
Az EBS a LinkedIn-en közzétett bejegyzésében elmondta, hogy Ma Cheng vezérigazgató és delegációja január 8-án találkozott Basim Mohammed Khudhair miniszterhelyettessel, valamint a Kőolaj-szerződések és engedélyezési igazgatóság képviselőivel.
Az EBS tájékoztatást adott az olajtermelésről, a tárgyalások kiterjedtek a Kelet-Bagdad Dél fejlesztésére vonatkozó tervekre és a tágabb értelemben vett termelés növelésére is.
Az EBS, a China ZhenHua Oil Co. helyi iraki leányvállalata, amely maga is az állami tulajdonú China North Industries Group (Norinco) leányvállalata, szerződést kötött az Iraqi Drilling Co.-val (IDC) és a China Oilfield Services Ltd-vel (COSL) egy 27. -kútfúrási kampány. Ebből mára legalább 16-ot megfúrtak.
Augusztusban a MOC arról számolt be, hogy a mezőn napi 30 000 hordót termelnek, az EBS-szel kötött 2018-as szerződés értelmében a csúcstermelést napi 40 000 hordóra tervezték. Áprilisban a mezőn tett látogatása során azonban Hayan Abdulghani olajminiszter elmondta,

hogy a minisztérium azt tervezi, hogy az olajtermelést napi 80 000 hordó fölé, a szárazgáz-termelést pedig napi 50 millió köbméterre kívánja növelni.
2023 decemberében az Olajminisztérium (MoO) Midland Oil Co. (MOC) kőolajfeldolgozó létesítményt (CPF) nyitott a mezőn. A MOC főigazgatója, Muhammad Yassin Hassan felavatta a mezőny első CPF-jét egy ünnepségen, amelyen köszönetet mondott a China ZhenHua Oilnak.
Az EBS egy 75 km-es csővezeték meghosszabbítására irányuló projekten is dolgozik, amely a kőolajat a lelőről a Zubaidiya erőműbe szállítja Wasit kormányzóságban, valamint a 130 000 hordós ahdabi mező fejlesztését. Abdulghani hangsúlyozta, hogy a fejlesztés és a mezőről történő termelés növelésének egyik elsődleges célja az al-Quds és a Zubaidiya erőművek jó mennyiségű kőolajjal és száraz gázzal való ellátása a Bismayah erőmű számára.
A kelet-bagdadi koncessziót a NOB-k felajánlották fejlesztésre Irak második engedélyezési köre során, 2009 decemberében, de nem érkezett ajánlat, így Bagdad egyedül folytatta a helyreállítást és a termelés növelését a területen. A mező a becslések szerint 4,67 milliárd hordó olaj- és 9,3 billió köbláb (263 milliárd köbméter) gázkészlettel rendelkezik, a termelés viszonylagos csekélysége pedig nagyrészt a felette lévő terület nagy népsűrűségének az eredménye.
Tavaly júniusban a mező volt a szén-dioxid-kibocsátási egységek által finanszírozott kísérleti projekt középpontjában, amelynek célja napi 12 millió köbláb (0,340 millió köbméter) kapcsolódó gáz felfogása és feldolgozása volt.
Newbase, 2025. január 19.

Abu Dhabi: grafént és hidrogén állítanak elő metánból

Az ADNOC Gas PLC telepítette a Levidian Nanosystems Ltd. szabadalmaztatott technológiáját, amely metánból hidrogént és grafént állít elő a Habshan gázfeldolgozó üzem komplexumában Abu Dhabiban.
Az egyesült államokbeli Baker Hughes Co. energiatechnológiai cég közreműködésével végrehajtott LOOP technológia telepítése az Egyesült Arab Emírségekben a technológia első üzembe helyezése egy működő gázfeldolgozó telephelyen – mondta a cambridge-i székhelyű Levidian klímatechnológiai vállalat.
„Az első ilyen jellegű demonstráció megváltoztathatja Habshan formáját és a jövő energiavilágát, és két nagy értékű árut állít elő, amelyek kulcsszerepet játszanak az energiaátállásban – a hidrogént, mint kritikus jövőbeli üzemanyagot, és a grafént, mint hatékony adalékot olyan termékekhez, mint a napelemek és az elektromos járművek akkumulátorai, valamint az energiatároló létesítmények, amelyek a megújuló energiaforrásokból előállított többletenergiát tárolják” – áll a Levidian online közleményében.
„Az egyéb felhasználási esetek közé tartoznak a gumiabroncsok, a beton és a polimer csövek, ahol a grafén jelentősen csökkentheti a szivárgást és meghosszabbíthatja az eszközök élettartamát.”
A két vállalat szerint az ADNOC Gas, az Abu Dhabi National Oil Co. (ADNOC) integrált gázfeldolgozó részlege értékelni fogja a Levidian's LOOP által előállított grafént, hogy feltárja a lehetséges alkalmazásokat.
Az ADNOC Gas külön sajtóközleményben elmondta: „A kísérlet során gyűjtött adatokat az AI-modellezés és a digitális ikrek folyamatban lévő fejlesztésének finomítására használjuk fel,

hogy minimalizáljuk az energiafogyasztást és maximalizáljuk a jövőbeni telepítésekből származó graféntermelést a Levidian növekvő LOOP-flottájának részeként."
A telepített LOOP egység évente több mint egy tonna grafént és hidrogént képes előállítani a Levidian szerint. Az ADNOC Gas szerint a jövőbeli ipari méretű létesítmények várhatóan évi 15 metrikus tonnát fognak szállítani. Az ADNOC Gas szerint a Habshan komplexum öt üzeme napi 6,1 milliárd szabvány köbláb gázt dolgoz fel..
John Hartley, a Levidian vezérigazgatója elmondta: „A Habshanban az üzembe helyezés befejezése jelentős mérföldkő a projekt számára, és egy hihetetlen lehetőség arra, hogy bemutassuk technológiánk alkalmazását a világ egyik legkeményebb, működési szempontból legnagyobb kihívást jelentő környezetben."
„Hatalmas étvágyat látunk a grafénünk iránt a piacon, és izgatottak vagyunk, hogy az ADNOC-kal dolgozhatunk, hogy feltárjuk ennek a szuperanyagnak az új forrását, amely elősegíti, hogy a Levidian a világ egyik legnagyobb szén-dioxid-kibocsátású gráfengyártója legyen. Intenzív, megfizethetőbb és folyamatosan jobb minőségű, mint bármi, ami ma a piacon elérhető".
Mohamed Al Hashemi, az ADNOC Gas műveleti igazgatója megjegyezte: „A metán értékes grafénné és tiszta hidrogénné történő átalakításával új értéket szabadítunk fel a földgázból, elősegítjük a dekarbonizációt, és támogatjuk az Egyesült Arab Emírségek ipari növekedését és éghajlati ambícióit".
Alessandro Bresciani, a Baker Hughes klímatechnológiai megoldásokért felelős vezető alelnöke elmondta: „A startupok és kutatólaboratóriumok innovációinak a komplex ipari telephelyek valóságába való átültetéséhez műszaki ismeretek és a legmagasabb szintű együttműködés, valamint az egészségre, biztonságra és környezetre való összpontosítás szükséges".
Rigzone 2025.január 17.

Rendezési eljárás: Moldova kifizeti a Gazpromnak az adósságát

A moldovai földgázipari társaság, Moldovagaz megbízott vezetője, Vadim Ceban elmondta, hogy a Gazprom által a moldovai szállítások január 1-jei csökkentésére hivatkozott 709 millió dolláros adósság már szerepel cége pénzügyi jelentéseiben.
Az adósságot Moldova kormánya nem ismeri el, mivel a Moldovagaz részvényeseként a részesedése drámaian felhígulhat abban az esetben, ha a Gazprom adósság-részvény cserét keres.
A Gazprom nem ragaszkodik az adósság azonnali kifizetéséhez, de azt akarja, hogy rendezzék – mondta Ceban a TV8-csatornának adott interjújában, amelyet a helyi és orosz média idézett.
„A dokumentumok aláírásra készen állnak" – mondta Ceban, utalva a Moldovagaz és a Gazprom közötti küszöbön álló rendezési eljárásra. Ennek elvileg fel kell oldania a gázszállítást Moldovába (különösen a szeparatista Dnyeszteren túli régióba), de megnyithatja az utat a Gazprom dominánsabb pozíciójához a Moldovagaz tulajdonában.
Ceban azért tölti be a Moldovagaz megbízott vezetője tisztet, mert a társaság részvényesei, a Gazprom és a moldovai kormány nem nevezték ki az igazgatótanács új elnökét – ez a konfliktus a Gazprom 709 millió dolláros követelésének elismerésére is kiterjed.

Az orosz csoport a szállított gázra vonatkozó követelések aktiválásával lett a Moldovagaz többségi tulajdonosa, amely a moldovai elosztó és közlekedési infrastruktúra egy részét birtokolja.
Moldova kormánya a közelmúltban említette Moldovagaz államosításának lehetőségét.
Dorin Recean moldovai miniszterelnök december 30-án arra kérte a kormányt, hogy kezdje meg a Moldovagaz esetleges államosításának előkészítését, amelyben a Gazprom többségi részesedéssel rendelkezik.
A Gazprom 50%-os részesedése mellett az oroszbarát Dnyeszteren túli szeparatista régió birtokolja a Moldovagaz részvényeinek 13%-át, míg a moldovai kormány 35,6%-os részesedéssel rendelkezik.
Ceban kifejtette, hogy „az adósság rendezésére vonatkozó dokumentumokat [a Ceban által használt konkrét szó homályos volt]", amelyek megerősítik a Moldovagaznak a Gazprom felé fennálló, 709 millió dolláros történelmi adósságát, már elkészültek. Az adósság a Dnyeszter jobb partjához kapcsolódik - hangsúlyozta Ceban.
"Ez a tartozás szerepel a könyvelésben, nem írták le. A dokumentumok aláírásra készek" - mondta a Moldovagaz vezetője.
Szerinte a Gazpromnak minden joga megvan ahhoz, hogy követelje ennek az adósságnak a megfizetését, különösen, mivel a Gazpromnak van határozata a moszkvai Kereskedelmi Választottbíróságon a Moldovagaz teljes adósságáról."
De úgy tűnik, hogy a Moldovagaz által közzétett pénzügyi jelentések nem tartalmazzák a Gazprom és a Ceban által említett 709 millió dolláros adósságot.
A Moldovagaz mérlege 2024 közepén 10,6 milliárd dollár (563 millió dollár) folyó adósságot tartalmaz, amely „részesedéssel kapcsolatos", azaz a kapcsolt részekkel szemben fennálló tartozás. A kapcsolt felek a Moldtransgaz, a Tiraspoltransgaz és a helyi gázelosztó leányvállalatok. Ráadásul ez „aktuális adósság", míg a Moldovagaz Cebanja azt mondta, hogy a 708 millió dolláros adósság „nem kapcsolódik a folyó fizetésekhez".
A 709 millió dollár tízszerese a Moldovagaz saját tőkéjének (könyv szerinti értéken), és nagyobb, mint a vállalat teljes eszközállománya.
A 709 millió dolláros adósságot a moldovai kormány nem ismeri el. A történelmi adósság az 1990-es évekből és 2010-2014-ből származik,
A Wikborg Rein Advokatfirma AS és a Forensic Risk Alliance LLC moldovai hatóságok számára készített könyvvizsgálói jelentése szerint az adósság egy részére (278 millió dollár) nem léteznek dokumentumok. Az adósság másik részét (400 millió dollár) az orosz választottbírói testületek ítélik meg, ezért Moldovában már nem érvényesíthető, és Moldovagaz kiadásainak egy részét (143 millió dollár) az ANRE nemzeti energiaszabályozó hatóság nem hagyta jóvá.
Végül a tanácsadó cég megerősítette a 8,7 millió dolláros adósságot. A Moldovagaz mintegy 160 millió dollár kieső tranzitbevétel miatt viszontkeresetet nyújthat be, amelyet a Gazprom fizetett a Tiraspoltransgaznak.
A Gazprom nem ismeri el az ellenőrzés megállapításait.
Newbase, 2025. január 17.

A WTI öthónapos csúcs után korrigált

Az olaj visszaesett az öthavi csúcsról, ahogy a piac alkalmazkodott az orosz nyersolajra vonatkozó új szankciókhoz, és megemésztette Donald Trump megválasztott elnök vegyes jelzéseit az intézkedések fenntartására irányuló szándékáról.

A West Texas Intermediate 1,7%-ot csúszott, és hordónként 79 dollár alá rendeződött, miután szerdán elérte július óta a legmagasabb értéket. A Saudi Aramco indiai és kínai vásárlókat kért napi 750 000 hordó extra nyersolajért, hogy pótolja az orosz szankciók miatti hiányokat. Eközben megduzzadt a kínai partoknál rekedt olaj mennyisége, mivel a kereskedők és a szállítmányozók igyekeznek elkerülni, hogy a „járdaszegélyekbe akadjanak".

A kereskedők vegyes jeleket elemeznek arra vonatkozóan, hogy a hivatalba lépő Trump-adminisztráció hogyan viszonyul majd az orosz szankciókhoz. Scott Bessent, Trump pénzügyminiszter-jelöltje kijelentette, hogy támogatni fogja az orosz olajipari nagyvállalatok szankcionálását. Korábban Trump tanácsadói arról számoltak be, hogy olyan stratégiát dolgoznak ki, amely előnyös lehet az orosz olajtermelőknek, és hozzájárulhat az ukrajnai háború befejezéséhez.

A piaci szereplők a Trump beiktatása előtti négynapos időszakot arra is használják, hogy pozíciókat nyerjenek, felkészülve a kanadai olajra kivetett lehetséges vámokra és a hazai termelés ösztönzésére irányuló lépésekre.

"A nyersolaj árának mozgása egy kis szünetet tarthat, hogy megszilárdítsa közelmúltbeli nyereségét, mivel a piac hétfőre tekint" - mondta Rebecca Babin, a CIBC Private Wealth Group vezető energiakereskedője. Biden utolsó pillanatban hozott szankciói „megváltoztatták Trump első hivatali napjának helyzetét, ami potenciálisan kiigazítást tesz szükségessé stratégiájában".

A határidős ügyletek is korrekciós fázist élhetnek át, miután napokat töltöttek túlvásárolt területen a relatív erősségi index alapján.

Ennek ellenére a West Texas Intermediate körülbelül 10%-ot erősödött az év kezdetéhez, mivel a hideg időjárás növeli a fűtőanyag iránti keresletet és veszélyezteti az észak-amerikai termelést. Az Egyesült Államokban a készletek immár nyolcadik hete estek, és 2022 áprilisa óta a legalacsonyabb szintre kerültek.

A nyersolaj ára szerdán még akkor is nyereséget ért el, amikor Izrael és a Hamász megállapodott a tűzszüneti megállapodásban, ami átmenetileg megállítja a Gázai övezetben 15 hónapja tartó háborút, amely szélesebb körű zűrzavart okozott a Közel-Keleten. A tűzszünet vasárnap kezdődik és hat hétig tart – közölték katari és amerikai tisztviselők.

Rigzone, 2025. január 16.

Hírlevél

Hírlevelünket az Egyesület honlapjáról is elérhetik: **Hírlevél**

Ha javaslata, ötlete van a Hírlevéllel kapcsolatban, vagy van olyan híre, amit ezen a fórumon szeretne megosztani tagtársainkkal, kérjük azt a hirlevel@ombke.hu e-mail címre küldje el.

A Hírlevélre **itt** tud feliratkozni.

A Hírlevelet összeállította: Hajnal József